

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“
Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,
тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698
e-mail: info-1201004@edu.mon.bg, www.vtoro-montana.com

УТВЪРДИЛ:

Елка Станева
Директор на Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“
Заповед РД-13-1371/05.09.2024 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по история и цивилизации

ИУЧ

VI а, б клас

за учебната 2024 – 2025 година

хорариум: 1/34 часа
/седмичен/годишен/

Изготвил:
/ Николай Стефанов /

І. КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

34 учебни седмици по 1 час седмично

Предлаганата учебна програма за разширена подготовка в избираеми часове в шести клас по история и цивилизации обхваща времето на Средновековния европейски свят, периодът V – XV век, а националната ни история – от най-старата история на славяни и българи до края на XVII век. Тя надгражда учебното съдържание от общообразователната подготовка и е съобразена с възрастта, психологическите и интелектуални особености на учениците. Специфичните акценти в съдържанието са организирани около познването на *изворите за миналото, изкуството и външната, владетелите и политическите модели на средновековната епоха*. Изборът им е направен с цел да се даде възможност за изграждане на отношение към средновековното културно наследство и да се осъществи ефективна работа по формиране и развиване на основните умения и компетенции по предмета. Отделено е специално внимание на уроците за упражняване и практически дейности, в които са заложени разработка на минипроект, създаване на продукт чрез презентация Power Point, изработване на макети на културни паметници, работа с кино и други изображения, които имат интердисциплинарен характер.

Съдържанието на учебната програма е организирано в четири тематични области:

- Въведение в Европейското средновековие.
- История на Средновековна Европа (V-XI в.). България до началото на XI в.
- Средновековният свят (XII-XV в.). Българската държава (XII-XIV в.).
- Българските земи под османска власт (XV-XVII в.).

ІІ. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентности	Знания, умения и отношения
Фундаменти на съвременния свят	<ul style="list-style-type: none">• Познава възникването на цивилизации, държави и форми на държавно управление.• Сравнява системи на държавно управление.• Описва стопански, политически и духовни промени по зададени показатели.• Съпоставя данни от различни източници на историята.• Търси информация по зададени показатели за видни държавници чрез ИКТ.• Обработва информация от електронни ресурси.

<p>Национално и световно историческо и културно наследство</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сравнява характерни паметници на националната и световна култура. • Познава възникването на религиите и техните основни елементи. • Познава религиозни вярвания и ритуали. • Търси информация чрез ИКТ по зададени показатели за представители и постижения в различни културни и научни области.
<p>Човекът в историята</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Оценява връзката между природните условия и обществения живот. • Търси информация по зададени показатели за видни държавници чрез ИКТ. • Обработва информация от електронни ресурси. • Представя историческа личност от епохата по зададени опори.
<p>Източници на историята</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Извлича информация от различни видове исторически източници и дава примери за тях. • Съпоставя данни от различни източници на историята. • Прочува музеен експонат – паметници на праисторическата епоха. • Съставя писмен текст по ключови думи и помощни въпроси.

IV. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИЗБИРАЕМИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет в VI клас – 34 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	до 23%
За упражнени и практическа дейност	до 50%
За обобщение и преговор	до 9%
За контрол и оценка	до 18%

У. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценяването на постиженията на учениците отразява равнището на достигане на очакваните резултати, заложи в стандарта по история и цивилизации. По отчита динамиката в различните сфери на познавателната им дейност (усвояване и прилагане на знания и умения, усвояване и придобиване на информация, формиране на компетентности, усвояване и преработка на информация, оценъчна дейност и др.). Доминиращата оценка е от практическата проверка при прилагането на усвоените знания. По този начин се гарантира развиване и надграждане на предвидените в нормативните документи ключови компетенции.

Учениците трябва предварително да са информирани за критериите и системата на оценяване на постиженията им.

- **Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:**

Текущи оценки (от устно изпитване, от писмени, от практически изпитвания)	
Оценки от контролни работи	
Оценки от други дейности (работа в час, изпълнение на домашни работи, на упражнения, работа по проекти и др.)	

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В КЛАСНАТА СТАЯ	ИЗВЪН УЧИЛИЩЕ
Усвояване на основни техники на историята. Работа с различни източници на информация – свидетелства на епохата, видеофилми, интернет. Създаване на текст по зададени показатели. Работа в екип.	Посещение в музей. Участие в екскурзия с учебна цел.

В КЛАСНАТА СТАЯ	ИЗВЪН УЧИЛИЩЕ
<p>Представяне на информация чрез използване на компютърна програма Power Point.</p> <p>Ползване на различни средства за онагледяване.</p>	

МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ, НАСОЧЕНИ КЪМ ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ:

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
<p>Компетентности в областта на българския език</p>	<p>Български език и литература: Използва знания и развива умения за работа с научен текст и извлича съществена информация от урочна статия от учебника по история. Развива умения за изготвяне на характеристика на известна личност и представяне на културен паметник. Развива техниките на четене, а чрез използваните понятия обогатява езиковата им култура. Умения за правилно прилагане на глаголните времена.</p>
<p>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите</p>	<p>Математика: Развива способности за изчисляване, работейки с линия на времето. Развива способности за чертане (и разчитане) на графика, търсене на белези за еднаквост и съпоставимост на фигури.</p>
<p>Дигитална компетентност</p>	<p>Информационни технологии: Развива основни умения на дигитална грамотност. Изпълнява задачи, свързани с търсенето, намирането и обработката на информация по определени теми в интернет.</p>

<p>Умения за учене</p>	<p>Представя историческа информация, като използва текстообработващи програми. Изготвя мултимедийни презентации по зададена тема.</p>
<p>Умения за учене</p>	<p>Български език и литература и информационни технологии: Развива основни умения на езикова грамотност. Използва знания и развива умения за: работа с различни видове текст; изготвяне на описание. География и икономика: Развива умения за работа с географска (историческа) карта и разпознаване на основни знаци. Спомага за осмисляне и съвместно използване на основни общи понятия. Изгражда разбиране за единството на околната среда и ежедневието на хората. Развива умения за пространствено локализиране на древните цивилизации. Изобразително изкуство: Спомага за формиране на трайни представи за паметници на античната култура. Формира умения за наблюдаване на картина и съставяне на кратко описание по картина. Развива умения за извличане на историческа информация от произведения на изкуството. Затвърждава използване на понятия като композиция, фон, цвят и др.</p>
<p>Социални и граждански компетентности</p>	<p>Български език и литература: Чрез художествени образи изгражда разбиране за кодексите на поведение, характерни за древните общества, осмисля ценностите на Античността и връзката им със съвременността.</p>
<p>Инициативност и предприемчивост</p>	<p>Технологии и предприемчивост:</p>

	<p>Изгражда отношение към инициативността, активността и новаторството в личния и обществения живот.</p>
<p>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</p>	<p>Изобразително изкуство: Развива разбиране за историческата стойност на архитектурната среда. Усвоява знания за художественото наследство по българските земи.</p> <p>Литература: Използва представите за света и човека, изградени чрез познатите митове от Англичността.</p> <p>География и икономика: Съвместно изгражда разбиране за единството на околната среда и всекидневното на хората.</p> <p>Човекът и природата: Утвърждава активно отношение за опазване на паметниците на миналото.</p>
<p>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</p>	